

Uroš Kalčič: »Mehika«

Knjiga »Mehika«, prvenec mladega, a slovenskemu braštvu ne povsem neznanega pisatelja Uroša Kalčiča, ki je pravkar izšla pri Mladinski knjigi, je pomemben, lahko rečemo celo izjemen dogodek za slovensko leposlovje. »Mehika« vsebuje devet, v homogeno celoto povezanih proznih tekstov, ki se odlikujejo z izredno izrazno močjo, bračca pritegnejo v brezmejen labirint jezika, v gosto tkivo besed, ki si skozi tančice pomenov krčijo pot k celovitemu spoznanju in občutju sveta. Kalčičeva proza je fantastična in hkrati lirična. Pisatelj je stvarnik in služabnik jezika, te goste, neukrotljive magme, ki valovi kot morje in se na skalah sveta razprši v tisočero podob, v pahljačo pomenov in zrcalnih slik. Kjerkoli bomo odprli Kalčičevo knjigo, bomo začutili to gostoto besed, stavek, ki ga bomo prebrali, nam bo govoril, naj se ustavimo ob njem, razumeli bomo, da jezik ni prosojen instrument, ki predstavlja pomene izven sebe, ampak da je resnični in neizrekljivi Pomen v njem samem. Čeprav je »Mehika« formalno razdeljena v devet zgodb, ki bi jih lahko iz navade imenovali novele, pa je zgodba zgolj oder, nujna gledališka zavesa, za katero se skriva dejanska igra. V času, ko se junak zgodbe »Ko je dehtela sivka« vozi z avtomobilom od Vrhnike do Razdrtega, se lahko »zgodí« karkoli, prostor in čas se lahko razpreta v neslutene, daljne svetove. Hkrati pa ima tekst, ki mu sledita pisatelj in bralec, svoje zakonitosti, svojo neizprosno usodo, ki »je grozozansko zajetna, mirna in večna kot kakšna gora Avala«. Usoda pripelje »samostojnega slovenskega fanta« v nepojmljivo, strahotno mestece Las Palmas sredi prazne, mrtve Mehike, da bi lahko od tam krenil kamorkoli. Bralec pa prehaja iz Kafkova »Amerike« v bolj divje, bolj čutno prvinske in obnem toplejše pokrajine Kalčičeve »Mehike«. Knjiga je izšla v zbirki Pota mladih, likovno sugestivno pa jo je opremil Edbin Stefančič.

MARKO URŠIČ